

استفاده را ببرند که این هدف یعنی تبدیل شدن به قدرت متوسط را در نظر داشته باشند و سیاست‌های داخلی و خارجی خود را بدین منظور تدوین کنند. تا آنجا که به نوشتار حاضر مرتبط است، دولت‌های امارات و قطر با طراحی و پیاده‌سازی سندهای چشم‌انداز ملی در یک دهه گذشته به دنبال برداشتن گام‌های لازم برای تبدیل شدن به کشورهای توسعه‌یافته هستند، اما ریشه ایجاد تحول در حوزه سیاست خارجی دو کشور به بیش از یک دهه گذشته بازمی‌گردد. علی‌رغم هدف مشترک آنها مبنی بر ارتقای جایگاه مربوطه در منطقه، هر یک از آنها مسیرهای متفاوتی را در پیش گرفتند؛ هرچند بدون رانت نفت هیچ‌یک از این هدف‌ها و اقدامات امکان‌پذیر نبود. با این حال، پیوند با محیط بین‌الملل و استفاده از ظرفیت‌های آن نقطه مشترک آنها برای ترمیم نقاط ضعف و کاهش آسیب‌پذیری ناشی از کوچک بودن به حساب می‌آید. به عبارت دیگر، وابستگی به بازیگران کلیدی زمینه‌ساز تأثیرگذاری امارات و قطر در روابط بین‌الملل خاورمیانه شده است. کاستی‌هایی چون وسعت سرزمینی محدود، جمعیت اندک، نیروی نظامی کوچک و غیرملی به‌مثابه دردهایی هستند که در پرتو روابط مناسب با محیط بین‌الملل تسکین می‌یابند، اما هیچ‌گاه التیام نخواهند یافت. در این باره، سایر بازیگران منطقه‌ای برخوردار از مؤلفه‌های لازم برای تبدیل شدن به قدرت فائده منطقه‌ای می‌توانند از این دولت‌های کوچک درس بگیرند و زمینه تثبیت جایگاه منطقه‌ای خود را بیش از پیش فراهم کنند.